

FRANSA, 24 NİSAN'I SÖZDE ERMENİ SOYKIRIM ANMA GÜNÜ İLAN ETTİ

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etme vaadini yerine getireceğini bildirmiştir. 5 Şubat 2019 (dün) tarihinde, Fransa Ermeni Organizasyonları Koordinasyon Konseyinin (İng. *Coordination Council of Armenian Organizations in France*) resepsiyonunda konuşan Fransa Cumhurbaşkanı Macron, 1915 olaylarını Osmanlı İmparatorluğunda yaşayan Ermenilerin canice öldürülmesi olarak adlandırmıştır. Burada Macron, hem tarihi olarak hem de siyasi olarak unutkan ve adaletsiz bir kişi olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Hatırlanacağı üzere, 2001 yılında 1915 olaylarının sözde soykırım olarak tanınmasının ardından Fransa Parlamentosu, 2006 yılında 1915 olaylarına ilişkin Ermeni iddialarının reddedilmesinin suç sayılmasını öngören yasa teklifini onaylamıştı. Ancak, dönemin Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy söz konusu teklifin senatoya gelmesinin önüne geçtiği için yasalaşması mümkün olmamıştı. 2011 yılında ise, Fransa Parlamentosu, Ermeni iddialarını suç sayan yasa teklifini oy çokluğu ile kabul etmişti. Ancak 2017de, Fransa Anayasa Mahkemesi, bazı suçların reddinin suç sayılması ile ilgili yasanın ilgili hükmünü iptal etmişti. Daha önce Ermeni soykırımı yok fikrini savunan kişilere ceza verilmesinin önünü açan yasa, ifade özgürlüğüne engel teşkil ettiği ve tarihi çalışmaları siyasetçilerin müdahalesine açık hale getirdiği ve orantısız bir saldırı olduğu gerekçesi ile geçerliliğini yitirmişti. Bu güncel tarihi süreç ışığında, Fransanın Ermeni iddiaları konusunda yıllar boyunca Türkiye'ye karşı propagandasının Fransanın iç ve dış siyasetinin vazgeçilmez bir parçası olarak devam ettiği görülmektedir. 2017de, Ermeni soykırımı olmadığını savunan kişilere ceza verilmesini öngören bir yasanın, daha sonra iptal edilmiş olsa da, geçmiş olması dahi siyasi çıkarlar uğruna verilmiş başka bir karardır. Düşünce özgürlüğü fikrini en çok savunan Fransanın daha iki yıl öncesine kadar kendisi ile çelişmesi yeteri kadar güven sarsıcıdır ve bu tutarsızlık Fransanın gerektiğinde savunduğu değerleri göz ardı edebileceğini ortaya koymaktadır.

Bugün Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macronun 24 Nisanı sözde soykırımını anma günü ilan etme kararı da şaşırılacak bir gelişme değildir. Neden Erivanda düzenlendiğine hala anlam verilemeyen Frankofoni Zirvesinde (11 Ekim 2018), 24 Nisanı sözde soykırım günü olarak ilan edeceğinin teminatını vermiş olan Macron, bu vaadini hem iç siyaset hem de dış siyaset için kullanmaktadır. Sözde soykırım anma gününü ilan ederken Fransa tarihle yüzleşir. Gelecek birkaç hafta içerisinde söz verdiğim gibi 24 Nisanı Ermeni soykırımı

anma günü ilan ediyoruz. ifadesinde bulunmuştur. Tarihle yüzleşme noktasında Fransanın üzerine düşen görevleri yaptığını söylemek mümkün değildir. Çelişkili ifadelerde bulunan Fransanın bizce unutkan olması ve adaletsiz davranması, kirli sömürgeci geçmişini, özellikle Cezayirdeki katliamlarını, Ekim 1961de, Pariste sayıları 200e yakın Cezayirli bağımsızlık aktivistini vahşi bir şekilde katlettiğini unutmamasından ve Türkiye'ye yönelik saldırılarında tarihi adil bir şekilde yorumlamaktan kaçınmasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, İŞİDle mücadele, insan hakları ve sivil özgürlüklerin yanı sıra soykırım konusunda da Türkiye ile fikir ayrılıkları olduğunu söyleyen Macron, yakın geçmişte ırkçı Ermeni teröristlere kol kanat germiş ve günümüzde de fanatik Ermeni söylemlerine en fazla destek veren liderlerden biri olmuştur. Ayrıca bugün, terör örgütü PKK'nın uzantısı PYD ile Suriyede işbirliği yaptığı da ortadadır. Konu 1915 olayları olduğunda, Fransa kendi payına düşen sorumlulukları unutmaktadır. Oysa, Fransanın Afrikada ve Güneydoğu Asyada işlediği insanlık suçları tarih kitaplarında Fransanın genel yaklaşımını ortaya koymaktadır.

Sömürgecilik ve insanlığa karşı suç denildiğinde ilk akla gelen isim olan Fransa, görünen o ki bu ününden sıkılmış ve bu kanlı geçmişini perdelemek üzere Türkiye'yi gözüne kestirmiştir. Ancak unuttuğu husus, tarihin yanılmazlığı ve daima son sözü söylediğidir.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "FRANSA, 24 NİSAN'I SÖZDE ERMENİ SOYKIRIM ANMA GÜNÜ İLAN ETTİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2019 / 15. Şubat 07. Erişim Haziran 17, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/FRANSA-24-NISAN-I-SOZDE-ERMENI-SOYKIRIM-ANMA-GUNU-ILAN-ETTI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır

